



Nieuwsbrief

Dec. 2008 nummer4

Pagina 1

Van de Vice-voorzitter

Waar moet of gaat dat naar toe?

Waarom aan het einde van het jaar zoals gebruikelijk geen woordje van onze voorzitter René Konings? De reden hiervoor is de tijdelijke rustpauze die René wegens ziekte heeft moeten inlassen. Hij heeft vorige week enkele medische ingrepen moeten ondergaan en is momenteel thuis om daarvan te herstellen. Op het moment dat ik dit schrijf, 10 december, gaat het redelijk goed met hem. Maar toch heeft een en ander wel zijn sporen nagelaten. Het zal nog wel enige tijd duren eer het herstel zover is gevorderd dat hij zijn taken als voorzitter weer kan gaan uitoefenen. Wij als bestuur wensen hem dan ook alle goeds toe en ik denk dat ik dat ook op deze plaats mag doen namens alle leden van de heemkundekring De Vrijheijt van Rosendale.

Voor deze gelegenheid heb ik de titels van eindejaarsoverweging in deze Nieuwsbrief van de afgelopen drie jaren eens opgezocht. Deze luiden "Ho...ho...ho", "gevoel" en "twijfel". Dat zijn begrippen die we allemaal in deze jachtige tijd nog al eens gebruiken. Ik wil er dit jaar nog een aan toe voegen en dat is "**Waar moet of gaat dat naar toe?**"

Dit is een van de uitdrukkingen die we regelmatig, in verschillende variaties, horen aan de "stamtafel" als er op de eerste zaterdag van de maand in de Heemkelder weer een Open Huis is.

Soms wordt hiermee bedoeld zoiets als : "als dat maar goed gaat" wanneer het gaat over allerlei ontwikkelingen in de huidige jachtige maatschappij. Een andere keer weer vertelt iemand over een reis naar een of andere (verre) bestemming. Natuurlijk werd deze uitspraak vroeger ook gebruikt. Zij hadden het dan meestal over de eerste betekenis en soms over de tweede (zoals Ciske Dekkers in de jaren 20 naar Indonesië ging). In onze tijd is het vaak andersom. Eerst "ver weg" en dan pas "wat gaat het toch allemaal snel". Het kan raar lopen.

Toch komen vele reizigers, hetzij vroeg of laat, weer terug in Rosendaal. En dan is het voor hen fijn te ontdekken dat er naast een Gemeentelijk Archief ook een Heemkundekring is die probeert een heleboel dingen uit de oude tijd te bewaren zodat latere generaties daar ook weer naar kunnen kijken en kennis van kunnen nemen.

Als we de drie eerder genoemde titels van de afgelopen jaren tezamen letterlijk nemen betekent het ongeveer hetzelfde als de titel die ik in gedachte had. Het is kennelijk helemaal niet vreemd dat velen zo tegen het einde van het jaar met dezelfde gedachten spelen. December en januari zijn dan ook maanden van terugkijken en vooruitzien.

Het terugkijken zal ik op deze plaats beperken tot enkele gebeurtenissen binnen onze Heemkundekring zoals de beëindiging van de "turfactiviteiten", de lezingen over "Het Rijke Roomse Leven" en "Het Mastboomhuis", de excursies naar Antwerpen en Ravenstein-Uden. Allemaal zaken die we, gezien de belangstelling en de reacties van de leden, als geslaagd mogen aanmerken.

COLOFON

Uitgave nieuwsbrief
Bestuur Heemkundekring
De Vrijheijt van Rosendale

Secretariaat

Nispensestraat 115
4701 CV Rosendaal
Tel. 0165-540726
e-mail: bestuur.devrijheijt@12move.nl
website: www.heemkundekringroosendaal.nl

Redactieadres nieuwsbrief

Ineke van Rijen-van Eekelen
Tel. 0165-544769

Bankrelatie

Rabobank reknr. 14.43.24.423

Vooruitzien is een stuk moeilijker al valt er nu al best wat over te zeggen. Naast de gebruikelijke activiteiten van de werkgroepen gaan we verder met het uitwerken van de nieuwe activiteit "het Industrieel Verleden van Roosendaal". Er staan weer twee lezingen en ook twee excursies op het programma. Ook wordt onze website na drie jaar grondig gemoderniseerd en zullen onze collecties boeken, bidprentjes en archief meer onder de aandacht worden gebracht.

Daarnaast bestaat onze Heemkundekring in het volgende jaar 30 jaar. Ook aan dit feit zal de nodige aandacht worden geschonken. U ziet dat we als Heemkundekring actief zijn en blijven. Natuurlijk kan dat alleen maar van jaar tot jaar goed gaan door de steun van vele vrijwilligers. Op deze plaats voor hen dan ook een "hartelijk bedankt voor de inzet" en we vertrouwen erop dat we dit samen nog in lengte van jaren mogen voortzetten. Aan alle leden, vrijwilligers en bestuursleden vanaf deze plaats goede kerstdagen en een voorspoedig nieuwjaar toegewenst door:

Christ van Rooij,
vice-voorzitter

Nieuws van Brabants Heem

Regio West-Brabant.

Op 29-10-08 vond een vergadering van regio West-Brabant plaats in het streekmuseum Jan Uten Houte te Etten-Leur, Markt 53-61. De afgevaardigden van de heemkundekringen gaven een toelichting op hun activiteiten van het laatste half jaar.

Op de begane grond van het museum Jan Uten Houte is de wisseltonoonstelling "Turf, turven, geturfd" ingericht. Op zeer aantrekkelijke manier is de turfwinning in de omgeving van Etten-Leur in beeld gebracht, o.a. met mooie foto's, maquettes en materialen die gebruikt werden tijdens de turfwinning. Museum en wisseltonoonstelling zijn een bezoek waard!

Brabants Heem.

De Raad van Aangeslotenen van Brabants Heem vergaderde op 20 november 2008 in Oirschot.

Tijdens die vergadering werd meegedeeld dat de Boerderijenstichting, het Boerderijenplatform en de Commissie voor Boerderijzorg van Brabants Heem hebben besloten om samen te gaan in de stichting De Brabantse Boerderij. Het is een goede stap om versplintering op het gebied van monumenten tegen te gaan.

De provincie heeft € 46 miljoen beschikbaar gesteld voor investeringen in het Brabantse Platteland. Binnen dit kader werd uitvoerig ingegaan op het ontwikkelingsplan "LEADER" van de waterschappen Brabantse Delta en Wijde Biesbosch. Doelstellingen van dit plan zijn het bevorderen van aandacht voor cultuurhistorie, recreatie en toerisme rond de elementen water en natuur/landschap. In dit kader kan gedacht worden aan het beter bereikbaar maken van culturele erfgoedelementen in het landschap in onze streek zoals de turfvaarten en het relict van het aquaduct over de Molenbeek in Nispen.

Cor Rops.

Schenkeningen

De afgelopen maanden mochten wij weer diverse schenkingen ontvangen waarvoor onze dank. De gevers waren:

De dames:

R. Elst, Peeters, C. van Haperen-Rombouts, W. Romme, I. van Kessel en I. van Rijen van Eekelen.

De heren:

A. Bruyninx, J. de Leeuw [Fatimaschool], J.v.d. Bouwhuijsen, A. Matheuse, J. Jongmans, W. Nuyts, G. de Vos, H. v.d. Westen, K. Heirbout, M. van der Horst, W. Hermes, C. van Rooij, A. Verwijmeren, L. de Beer en de erven v.d. Sande.

**THANK
YOU SO
MUCH!**

Regionale Heemquiz

Met een achttal mensen uit onze kring hebben we op 21 november j.l. deelgenomen aan de jaarlijkse regionale heemquiz, dit jaar georganiseerd door de heemkundekring "De Honderd Hoeven" in Hoeven in het voormalige seminarie Bovendonk. Een unieke gelegenheid.

Na ontvangst in de refter met koffie en worstenbrood, werden we gedirigeerd naar de kapel waar alles was geregeld voor de quiz.

De quiz bestond uit acht theorierondes met elk 10 vragen waar o.a. aan de orde kwam:

- Codenamen bij een aantal invallen in WO II
- Vliegtuigtypen uit WO II en hun fabrieken
- Bijnamen van politici
- Bijnamen van sportmensen
- Vragen over het middeleeuwse werk "Van den vos Reynarde"

Tijdens het oplossen van de theorierondes waren er ook vier doerondes, waar we ons moesten buigen over wapenschilden, gehuchten in West-Brabant, landbouwwerktuigen en rekenopgaven. Gemakkelijk vonden we het allemaal niet.

Maar op één onderdeel hebben we werkelijk geglorieerd.

Dat was met de opdracht die we kregen in de pauze: welke kring kan de langste schil fabriceren bij het schillen van een appel. "Dat doe ik", zei Jan van den Bouwhuijzen. En zowaar hij flikte het.

Tot ontzetting en verbijstering van alle andere kringen wist hij een schil te produceren van meer dan 1,50 meter, verreweg de langste. Waar een heemkundekring al niet groot in kan zijn.

Al bij al hebben we zeer genoten van deze goed georganiseerde quiz. De wisselbeker ging dit jaar naar "Jan uten Houte" uit Etten, die de quiz dus volgend jaar mag organiseren. Tweede en derde werden resp. "De Vierschaer" uit Wouw en "Willem van Strijen" uit Zevenbergen.

Wij werden zevende!

P.M. van Leeuwen



Bibliotheek

De Heemkundekring is in het bezit van ongeveer 2500 boeken, periodieken en tijdschriften (stand november 2008). Alles is gerubriceerd en in een database vastgelegd. Een groot aantal zaken zijn als schenking ontvangen van leden en niet-leden. Tevens hebben wij ruilabonnementen met collega-heemkundekringen. Soms worden ook boeken aangekocht. De criteria waaraan moet worden voldaan voor opname in onze bibliotheek kunnen in het algemeen als volgt worden omschreven:

- De boeken en tijdschriften moeten betrekking hebben op heemkunde in het algemeen en/of Noord-Brabant en Roosendaal met haar bewoners in het bijzonder.
- Schenkingen aan onze Heemkundekring moeten onherroepelijk zijn. De zaak wordt dus volledig eigendom van de Heemkundekring De Vrijheijt van Rosendale.
- Alle schenkingen vallen onder het beheer van de werkgroep archief en worden in dit geval beoordeeld door de werkgroep bibliotheek. Indien opname in onze bibliotheek om welke reden dan ook, niet mogelijk is, kan door de werkgroep bibliotheek aan de schenking een andere bestemming worden gegeven.

- Van ieder schenking wordt een schenkingsformulier opgemaakt waarin o.m. het bovenstaande staat beschreven en dat door de schenker moet worden ondertekend.

Indeling van de verschillende rubrieken:

Archeologie

- Brabant:
1. Algemeen
 2. Natuur
 3. Industrie
 4. Archiefdiensten
 5. Geschiedkundig

België [grensstreek]

Genealogie

Nederland [algemeen]

Kerkelijk

- Roosendaal:
1. Algemeen
 2. Industrie
 3. Onderwijs
 4. Verenigingen
 5. Archiefdienst
 6. Monumenten
 7. Kerkelijk
 8. Archeologie
 9. Genealogie

Spoorwegen

Vorstenhuis

Wereldoorlogen



Gevonden in ons archief: brief van de brabantse revue aan zijn artiesten uit 1938

HOPROEP AON D'AARTIESTE.

Meskes en jongers!

Meschient witte't al, de zesde Revue is hafgeloape, mar toch nog nie ealemaol, daor zit nog 'n stèrtjen aon.

Ouwer gewoante kunde meej zo'n suksesvol dienik as dees revue gewiest g'had eet, nie uitscheere.

Daor kom nog een féést en das nou 't stèrtje wa'k daor sjuust zeej.

Den donderdag een achteremiddeget, den 15 December 1938, komme me om allef zeuve bij Wullem Erremaans op de Mart no. 9 in 't achterzaoltje bij mekaore om 'n happeretiefke te neme, net as de rijke lui doen vor 't diner.

Da piempele duurt tot 8 ure, dan gaon me aon de Kattelieke Krieng es lekker ete, zo mar binnedur, laangs 't stroatje van Stijnze.

In de sosieteit van de Krieng schuive me aon lange taofels en dan gaode zitte op 't plek waor oewe naam op 'n kortje staot. Dan zegge me eest faasoosijsame en dan begiene me.

'n Goeie raod wulle me oe nog geve, it oew eigen nie vol aon één porsie, waant dan kunde binne 't hallef uur al nie mir, da's zonde eej, waant d'r komme nog veul dinges, gange noeme ze da.

Nou kienders, smaokelèk ete, braof zijn en hoppasse dagge nie klapt, da's nie netjes en da ruukt.

Zurgter vor allemaol op tijd present te zijn meej n'n verschrikkelijken onger, dan gaoget van 'n leie dakske.

't Sprikt vanzelfs dad iederéén die wa kan wa mot doen, dus liedjes vertelseltjes, voordrachte enz. meejbrenge. Nao hafloap schuive me de taofels en de stoele aon de kaant en dan maoke me nen houwewetse, bevoorbelijk de St. Lambertus wallek.

Adde somwijle nie kunt komme, dan motte da laote wete vór de zondag 11 December haonstaonde bij den secretaorus van de revue, Knipplein Nr.....

Nou houdoe, tot den Donderdag

**Roosendaal, 7 December 1938.
Et Bestuur.**